ONDERHOUDSCHECKS

PRAKTISCHE ADVIEZEN

KLEIN HERSTEL

INSPECTIERAPPORT 2024

Kerk
Tsjerkhofpead 1 te Pietersbierum

STICHTING MONUMENTENWACHT FRYSLÂN
EMMAKADE 59 NZ | POSTBUS 137 | 8900 AC LEEUWARDEN
058 215 73 65 | INFO@MONUMENTENWACHTFRYSLAN.NL

LID VAN DE MONUMENTENWACHTNL
UITVOERDER VAN HET WERK VAN MONUMENTENWACHT IN FRYSLÂN
MEI STIPE FAN DE PROVINSJE FRYSLÂN

INSPECTIERAPPORT 2024

Objectgegevens

Object:	Kerk
	Tsjerkhofpead 1 te Pietersbierum
Gemeente:	WAADHOEKE
Objectnummer:	3983.106856
Monumentnummer:	8644

Inspectieplan

Abonnee/Contactpersoon:	06 - 513 65 306 of p.j.kingma@hotmail.com

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Het exterieur is matig bereikbaar voor inspecties en matig bereikbaar voor reparaties.

Inspectiegegevens

Inspectie uitgevoerd door:	W. Tjepkema
Datum inspectie:	30 oktober 2024

Inleiding

Dit inspectierapport is tot stand gekomen volgens de uniforme en onafhankelijke Inspectiemethode van de gezamenlijke provinciale Monumentenwachten. Het is bedoeld als leidraad voor het plegen van stelselmatig en periodiek onderhoud ter voorkoming van verval.

Deze inspectie heeft betrekking op de staat van onderhoud en de gebreken aan die delen van het object, die zichtbaar en op redelijke wijze veilig bereikbaar zijn. Niet-zichtbare delen c.q. verborgen gebreken zijn niet gecontroleerd. Er is geen diepgaand bouwkundig onderzoek uitgevoerd en ook geen asbestinventarisatie. Eventueel aangeven hoeveelheden zijn een globale inschatting, hieraan kunnen geen rechten worden ontleend.

Algemeen

De staat van het casco is matig en de onderhoudsstaat is matig. De matige staat casco betreffende hoofdzakelijk de dakvlakken.

Uitgevoerde werkzaamheden door Monumentenwacht

- Bouwkundige inspectie
- Deels gelijktijdig met de inspectie de goten geschoond, de Monumentenwacht zal deze rond de jaarwisseling nogmaals schonen.

COPYRIGHT © 2024 STICHTING MONUMENTENWACHT FRYSLÂN

INSPECTIERAPPORT 2024

Prioriteitenlijst

De belangrijkste aanbevolen werkzaamheden zijn hieronder samengevat, op volgorde van prioriteit. Daarna volgt op de volgende pagina een uitgebreide checklist, waarin alle onderdelen van het object zijn benoemd en gekwalificeerd, zo nodig voorzien van een toelichting met eventueel een hersteladvies.

Op onze website www.monumentenwachtfryslan.nl kunt u handige informatie vinden, zoals onderhoudswijzers en duurzaamheidtips.

Voorafgaand aan de uitvoering van werkzaamheden adviseren wij u om bij de gemeente te informeren of hiervoor een vergunnings- of meldingsplicht geldt.

Onderdelen	*Rubriek*	*Technische staat*	*Termijn*
Kerk			
○ Snoeien begroeiing	4.5	Redelijk	Periodiek
○ Verlichting aanbrengen in kapconstructie, gelijktijdig met herstel bedrading elektra.	4.2.1 / 4.1.1	Slecht	0-1 jaar
○ Aanbrengen ontbrekend deel muurlood.	2.3	Redelijk	0-1 jaar
○ Herstel houtrotaantastingen, gelijktijdig met herstel neuten/onderdorpel.	1.5	Matig	0-1 jaar
○ Herstel stalen vensters.	1.4.3	Redelijk	0-1 jaar
○ Uitvoeren schilderbeurt, inclusief vervangen kapotte ruitjes en herstel stopverfaansluitingen.	1.7	Matig	0-1 jaar
○ Onderzoeken constructieve waarde balklaag begane grond en herstellen, inclusief verankeringen.	3.2.1	Matig	1-3 jaar
○ Onderzoeken constructieve waarde rietlatten tongewelf	3.3	Redelijk	1-3 jaar
○ Herstel pleisterwerk gewelf en binnenmuren.	3.7.1	Matig	1-3 jaar
○ Verlatten dakvlakken, inclusief overige gebreken in rubriek 2.1.1. en het behandelen van het kruis.	2.2.1 / 2.8	Matig	2-5 jaar
○ Overwegen ladderhaken aan te brengen gelijktijdig met het verlatten van de dakvlakken.	4.2.2	Matig	In combi met 2.2.1.
○ Vervangen aangetaste gootbeugels (gelijktijdig met verlatten dakvlak)	2.4.1	Redelijk	2-5 jaar
○ Verbeteren hemelwaterafvoeren, overwegen te vervangen voor zinken exemplaren.	2.4.2	Matig	2-5 jaar
○ Vervangen vloer koor (verdieping)	3.2.2	Matig	2-5 jaar
○ Herstel gebreken metsel- en voegwerk.	1.2.1		

RUBRIEK		TOELICHTING	HERSTELADVIES	Kerk
1. GEVELS				
1.1 Funderingen				
Algemeen				
- gemetselde fundering	R	Voor zover waarneembaar en gezien de staat van het opgaande metselwerk. Met name in het koordeel zijn scheurvormingen aanwezig welke mogelijk te herleiden zijn naar een zetting in de fundatie.	○ De scheurvormingen monitoren.	
1.2 Gevels				
1.2.1 Baksteen				
Westgevel (zuidelijk en noordelijk van toren)				
- metselwerk	G			
- voegwerk	G			
- muurankers	G	Oppervlakkig roestig.		
- blinde verankering	R	Roestend in het metselwerk, betreft de verankering welke zichtbaar is ter plaatse van de muurplaat opleggingen. Aan de interieurzijde is schade aan het metselwerk zichtbaar, aan de exterieurzijde niet.		
Noordgevel				
- metselwerk	R	Rondom het 4de boogvenster vanaf west gebroken bakstenen in de boog en in naast gelegen vertanding, tevens oude roestende vernageling in de gemetselde boog. Bij de aansluiting op het koor ter hoogte van de vertanding, getrapte scheurvorming. Boven het 4de rozetanker, licht optillend metselwerk en oude roestende vernageling aanwezig. Plaatselijk circa 70 cm onder de gootlijst, lichte scheurvorming en uitbuikend metselwerk. Vermoedelijk veroorzaakt door het oproesten van blinde verankering. Onder het 1ste en 2de boogvenster vanaf west, op maaiveld hoogte gebarsten bakstenen door roestende balkankers. Een opname aan de interieurzijde doet aannemen dat over de gehele lengte deze balkankers zijn toegepast en roestend zijn.	○ Bij herstel metselwerk controleren op de aanwezigheid van roestende verankeringen en zo nodig verwijderen (indien de oude balklaag niet meer aanwezig is), zie ook 3.2.1. ○ Kapotte bakstenen vervangen. ○ Scheurvorming herstellen middels inboeten bakstenen.	
- voegwerk	R	Langs het maaiveld open voegwerk, zo ook aan de linkerzijde van de toegang.	○ Partieel herstellen voegwerk, geheel uitvoeren als bestaand (origineel).	

RUBRIEK		TOELICHTING	HERSTELADVIES Kerk
- blinde stijlverankeringen	R	Vermoedelijk roestend gezien de plaatselijk lichte scheurvormingen circa 70cm onder de gootlijst.	○ Op termijn rekening houden met het ontroesten en roestwerend behandelen van de verankeringen.
- blinde muurankers (balklaag begane grond)	M	Sterk roestend in het metselwerk.	
- trekstangen/rozetten	R	Oppervlakkig roestig aan de exterieurzijde, er is geen schade aan het metselwerk zichtbaar.	
Zuidgevel			
- metselwerk	R	Boven het 2de en 3de (vanaf west) grote venster scheurvorming, de scheurvorming boven het 4de venster is gevoegd. Onder het 1ste grote venster (vanaf west) kapotte bakstenen door roestende balkankers (blind) Enkele losse bakstenen onder de gootlijst links van de afvoer, tevens ook scheurvorming op deze positie. Verspreid enkele lichte scheurvorming onder de gootlijst (circa 70cm lager).	○ Bij herstel metselwerk, controleren op de aanwezigheid van roestende verankeringen en zo nodig verwijderen (indien de oude balklaag niet meer aanwezig is), zie ook 3.2.1. ○ Scheurvorming herstellen door middel van inboeten.
- voegwerk	R	Met name langs het maaiveld open en gesleten voegwerk.	○ Partieel herstellen voegwerk, geheel uitvoeren als origineel. De samenstelling van de mortel aanpassen aan de legmortel en de porositeit van de bakstenen.
- muurstijl verankering	R	Vermoedelijk roestend in het metselwerk, gezien de lichte scheurvorming en de waarnemingen aan de interieurzijde (zie ook 2.1.1).	○ De ankers op termijn vrij kappen, de kwaliteit onderzoeken. Het anker ontroesten en roestwerend behandelen en omwikkelen met vetband.
- ventilatieroosters	R	Roestig.	○ Muurroosters uitnemen, roestwerend behandelen en terug plaatsen.
Oostgevel (koor)			
- metselwerk	R	**Zuidelijk deel;** Boven de vertanding bij de aansluiting op de zuidgevel scheurvorming. **Noordoostelijk deel;** Vanuit het rondvenster scheurvorming richting de vertanding. Onder de vertanding (noordoostelijk deel) scheurvorming en een losse steen, de scheurvorming loopt door in het meest oostelijk deel van het koor. **Oostelijk deel;** Scheurvorming vanuit de bovendorpel.	○ Herstel door middel van inboeten bakstenen.
- voegwerk	R	In het meest oostelijk deel, circa 30 cm boven het maaiveld licht open voegwerk.	○ Partieel herstellen voegwerk, geheel uitvoeren als origineel. De samenstelling van de mortel aanpassen aan de legmortel en de porositeit van de bakstenen.
- gevelsteen	G		

RUBRIEK		TOELICHTING	HERSTELADVIES	Kerk
1.4 Vensters				
1.4.3 Gietijzer/Staal				
Algemeen				
- boogvensters	R	Oppervlakkig roestend, met name de oortjes opgenomen in het metselwerk en aan de onderzijde (aansluiting afzaat). Aan de interieurzijde ook oppervlakkig roestig. Van het venster in de westgevel (zuidelijk van de toren) is de onderdorpel gescheurd. Vrij algemeen beeld van roestende aansluiting op de bakstenen.	○ Tijdens een volgende schilderbeurt ontroesten en roestwerend behandelen.	
- rondvensters	G	De beglazing is afwezig in de rondvensters, er is voorzien in een voorzetbeglazing.		
- gemetselde afzaten	G			
1.5 Deuren				
Zuidgevel				
- kozijn	R	De stijlen zijn gedraaid ten opzichte van de onderliggende neuten, mogelijk veroorzaakt door het oproesten van de doken of kozijnankers.	○ Vooraf een volgende schilderbeurt controle uitvoeren op eventueel aanwezig roestende elementen en zo nodig vervangen voor rvs exemplaren.	
- deur	R	Open verbindingen van het lijstwerk op de paneelvullingen, zo ook van de stijlen op de dorpels.	○ Tijdens een volgende schilderbeurt de verbindingen herstellen.	
- onderdorpel/neuten (natuursteen)	R	De rechter neut is verzakt.	○ De rechterneut opnieuw plaatsen.	
Noordgevel				
- kozijn	R	Licht houtrot aan het ondereind van de linkerstijl, tevens is de stijl sterk gedraaid ten opzichte van de neut.	○ De houtrotaantasting uitfrezen tot aan het gezonde hout en uitvullen met een 2 componenten kunsthars. ○ Controle uitvoeren op de aanwezigheid van roestende dook of kozijnankers en zo nodig vervangen door rvs exemplaren.	
- deur	R	Aan de interieurzijde is de deur aan het ondereind aangetast door houtrot.	○ De houtrotaantasting uitfrezen tot aan het gezonde hout en uitvullen met een 2 componenten kunsthars.	

RUBRIEK		TOELICHTING	HERSTELADVIES	Kerk
- neuten / onderdorpel; natuursteen	G	Mogelijk een sterk roestende dook i.v.m. het draaien van de bovenliggende stijl.		
Oostgevel				
- kozijn	R	De linkerstijl is gescheurd ter plaatse van aansluiting op de neut.	○ De roestende dook vervangen door rvs exemplaar.	
- deur	M	Aan het ondereind sterk aangetast door houtrot. Posities van de houtrotaantastingen bij benadering.	○ De deur herstellen door middel van aanscherven.	
- onderdorpel/neuten (natuursteen)	R	De linker neut is gescheurd, vermoedelijk door het roesten van een dook. De onderdorpel is gescheurd.	○ De neut herstellen; de roestende dook vervangen door een rvs exemplaar. ○ De onderdorpel uitnemen en opnieuw plaatsen, hierbij de scheurvorming specialistisch laten herstellen met een voeg welke geschikt is voor natuursteen.	
1.7 Glas/schilderwerk				
1.7.1 Beglazing/glas in lood				
Algemeen				
- beglazing; enkel	R	Op de noordzijde zijn circa 10 ruitjes gescheurd, op de zuidzijde circa 5 stuks.	○ Tijdens een volgende schilderbeurt de gescheurde ruitjes vervangen.	
- stopverf	R	Plaatselijk lichte barstvorming in de stopverf.	○ Tijdens een volgende schilderbeurt controleren en waar nodig herstellen.	
1.7.2 Schilderwerk				
Algemeen				
Exterieur				
- gietijzeren vensters	M	Barstvorming en glansverlies. Op de stopverf bladderend verflaag en het schilderwerk is niet sluitend op de ruiten gezet, waardoor inwatering mogelijk is. Plaatselijk roest door de verf.	○ Uitvoeren schilderbeurt.	

RUBRIEK		TOELICHTING	HERSTELADVIES	Kerk
- kozijnen & deuren	M	Barstvorming en bladderende verflagen. Openstaande verbindingen en afkrijting. Tevens plaatselijk blaarvorming in de donker geverfde delen.	○ Uitvoeren schilderbeurt.	
Interieur				
- algemeen	M	Vervaagd/schraal en plaatselijk bladderend en beschadigd verfwerk. Het is ons niet bekend of de kleurstellingen origineel zijn, ze zijn sterk afwijkend van overige objecten uit dezelfde periode. Een witte preekstoel met blauw en goud geschilderde detailleringen.	○ Uitvoeren kleurenonderzoek, verfwerk herstellen.	
2. DAKEN				
2.1 Kapconstructies				
2.1.1 Hout				
Algemeen				
- muurplaat zuidwest zijde	M	De muurplaat is bij de oplegging aangetast door houtrot.	○ Herstellen door middel van aanlassen muurplaat.	
- overige muurplaten	R	De muurplaten zijn niet van nabij bereikbaar in verband met de aanwezigheid van het stuc gewelf. Waarneembaar is dat er plaatselijk houtworm aantastingen zijn.		
- kap constructie	G	De verscheidene onderdelen van de kapconstructie zijn zeer beperkt bereikbaar. Van afstand zijn geen ernstige gebreken waargenomen, wel is vastgesteld dat er plaatselijk houtwormaantastingen zijn.		
- muurankers stijlen (blind)	R	Vanaf de loopplanken zijn muurankers waarneembaar, welke plaatselijk roestend zijn in het metselwerk met als gevolg plaatselijk lichte scheurvorming / uitbuikend metselwerk (circa 70cm onder goot).		
2.2 Dakbedekking				
2.2.1 Dakpannen				
Algemeen				
- dakpannen; oude holle grijs gesmoord	G	De noordzijde is plaatselijk begroeid met mos.		

RUBRIEK		TOELICHTING	HERSTELADVIES	Kerk
- panlatten en tengels	M	Sterk vermolmd, de panlatten en tengels zijn aangetast door houtwormen. De zuidzijde is van een iets betere kwaliteit maar ook aangetast. Op de noordzijde is een zeer klein deel in het verleden opnieuw verlat, dit betreft het deel tegen het koor aan. De vernagelingen zijn roestig. Vermolmd hout en aangetast door houtwormen en houtrot. Ter plaatse van lekkages is ook het beschot sterk aangetast.	○ De gehele dakvlakken opnieuw verlatten.	
- dakbeschot	R	Aangetast door houtwormen en plaatselijk sterk door houtrot. Door middel van steekproeven vastgesteld.	○ Bij het opnieuw verlatten van de dakvlakken rekening houden met het vervangen van delen dakbeschot. Vooraf het plaatsen van een dampopen spinvliesfolie het beschot behandelen tegen houtwormen.	
- folie (asfaltpapier)	S	Geheel vergaan.	○ Vervangen voor een dampopen spinvliesfolie.	
- kepervorsten	G	De vernageling is rvs uitgevoerd, voorzien van een afdekloodje.		
- nokvorsten	G	Voor zover waarneembaar, de bevestiging van de vorsten niet kunnen vaststellen tijdens de inspectie in verband met de beperkte bereikbaarheid.	○ Rvs bevestigen tijdens het opnieuw verlatten van de dakvlakken.	
- ondervorst (specie)	R	Plaatselijk weggevallen.	○ Na verlatten dakvlakken opnieuw aanbrengen ondervorst (specie).	

RUBRIEK		TOELICHTING	HERSTELADVIES	Kerk
- loden bekleding makelaar	M	De vernageling is roestig en los zittend, plaatselijk weg. De makelaar staat hellend naar het oosten, echter is aan de interieurzijde niet een gebrek waarneembaar. Sterk hellend kruis met onderliggende loodaansluiting welke veelal los zit door het doorroesten van de vernageling.	○ Loden bekleding vervangen, dan ook onderzoek verrichten naar onderliggende makelaar.	
2.3 Loodaansluitingen				
Westgevel				
- muurlood onder afdekkingen	G			
- muurlood langs toren	R	Op de zuidzijde is een deel muurlood weg, dit zorgt voor lekkages.	○ Muurlood aansluiting herstellen.	
2.4 Goten en hemelwaterafvoeren				
2.4.1 Goten				
Algemeen				
- mastgoten; zink	R	Tijdens de inspectie lagen de goten vol met bladeren, deels geschoond tijdens de inspectie. Op de noordzijde boven de toegang is de mastgoot beschadigd / gedeukt door vermoedelijk een dakpan. Met name op de noordzijde corrosievorming aan de onderzijde.	○ Periodiek schonen inleg, de Monumentenwacht kan dit jaarlijks voor u verzorgen. ○ Beschadigd deel boven toegang proberen terug in vorm te buigen, rekening houden met het vervangen van dat deel.	
- mastgoot beugels	R	Op de noordzijde sterk roestend.	○ Bij het verlatten van de dakvlakken ontroesten en roestwerend behandelen, rekening houden met het vervangen van enkele beugels.	

RUBRIEK		TOELICHTING		HERSTELADVIES	Kerk
2.4.2 Hemelwaterafvoeren					
Noordzijde					
- hemelwaterafvoer (pvc)	R	De afvoer gaat halverwege het muurwerk door de kerk naar de noordzijde. Uitgevoerd met haakse bochten. Het is zeer gevoelig voor verstopping en is esthetisch ook niet mooi uitgevoerd.	○	De afvoer rechtstreeks aansluiten in de grond op een riolering / afvoer, mogelijk zal op de noordzijde nog een afvoer in de grond moeten worden aangebracht. Overwegen om een zinken afvoer te plaatsen met een bladvanger/scheider op circa 1.20 hoogte uit het maaiveld.	
		De bedoelde afvoer.			
Zuidzijde					
- hemelwaterafvoer (pvc)	M	De afvoer zit onder het maaiveld verstopt, boven het maaiveld is de afvoer beschadigd en lek.	○	De afvoer ontstoppen onder het maaiveld. Het beschadigde deel vervangen. Overwegen om een zinken afvoer te plaatsen, met een bladvanger/scheider op circa 1.20 hoogte uit het maaiveld.	
2.8 Diversen					
Algemeen					
- kruis (ijzer)	M	Sterk geroest en staat schuin.	○	Ontroesten en roestwerend behandelen.	
- ventilatierooster (noordzijde)	R	Oppervlakkig roestig.			
- kacheldoorvoeren	R	Op de noordzijde is een doorvoer onder het maaiveld aanwezig. De overige zijn esthetisch niet passend bij een dergelijk monument.			
3. INTERIEUR					
3.1 Binnenwanden					
Algemeen					
- binnenmuren	R	Verspreid scheurvorming in het pleisterwerk waarneembaar, enkele scheurvormingen zijn te herleiden naar de scheurvormingen aan de exterieurzijde.	○	Tijdens herstel pleisterwerk, rekening houden met het plaatselijk inboeten van scheurvormingen in het metselwerk.	

RUBRIEK		TOELICHTING	HERSTELADVIES	Kerk
3.2 Dragende constructies/vloeren				
3.2.1 Dragende constructies Algemeen				
- vloerbalken begane grond	M	Plaatselijk veert de vloer sterk, met name rondom de preekstoel. Plaatselijk is via een inspectie luik/plankje waarneembaar dat in het verleden enkele balken zijn vervangen en geen oplegging in het metselwerk meer hebben. De verankeringen zijn nog aanwezig. Rekening houden met aangetaste balkkoppen in de muuropleggingen. Sterk aangetaste balk oplegging, plaatselijk zijn de balken in het verleden vervangen. De verankeringen van de balklaag is sterk roestend en plaatselijk niet opnieuw gekoppeld aan de ''nieuw'' geplaatste balken.	○ Controleren balkopleggingen en waar nodig vervangen dan wel aanlassen.	
- verankeringen vloerbalken begane grond	M	Sterk roestend en vele zijn niet meer gekoppeld aan de ''vernieuwde'' balken. Een verankering welke los zit en sterk roestend is in het metselwerk.		

RUBRIEK		TOELICHTING	HERSTELADVIES	Kerk
		Roestend blindaker begane grond; opname exterieurzijde.		
- trekstangen	R	Mogelijk licht roestend in het metselwerk, gezien de plaatselijk aanwezige scheurvorming in de geboorte van het gewelf.		
3.2.2 Vloeren				
Kerk				
- houten planken (begane grond)	R	Enkele aangetaste delen. Plaatselijk liggen enkele vloerdelen los.		
- houten planken (verdieping koor)	M	Enkele sterk aangetaste vloerplanken.	○	Aangetaste planken vervangen, de vloer niet betreden zolang de planken niet zijn vervangen.
- houten vloer (verdieping/galerij westelijk)	G			
- estriken; grijs gesmoord (voorkerk; west)	R	Verzakt.	○	De estriken uitnemen en de vloer opnieuw uitvullen, vervolgens de estriken opnieuw aanbrengen.
3.3 Gewelven				
Tongewelf; gepleisterd				
- rietlatten	R	Plaatselijk een aantasting van een houtworm. De bevestiging van de rietlatten is oncontroleerbaar, mogelijk roestend. Tijdens herstel pleisterwerk ook de bevestiging van de rietlatten controleren en zo nodig extra doornagelen.	○	Controle en herstel bevestiging indien noodzakelijk.
- pleisterwerk	M	Verspreid scheurvormingen in het gewelf. Plaatselijk lekkagesporen zichtbaar.	○	Onderzoek uitvoeren naar de constructieve waarde van het geheel, vooraf herstel scheurvormingen.
3.5 Trappen/loopbruggen				
- loopplank boven gewelf	G	Echter niet voorzien van randbeveiliging.	○	De loopplank verbreden tot ca. 600mm en een leuning langs de kapconstructie aanbrengen.
- ladder naar kapconstructie	R	De bomen zijn gescheurd. Verspreid door houtworm aangetast, de ladder is slap.	○	Vervangen ladder.

RUBRIEK		TOELICHTING	HERSTELADVIES	Kerk
- ladder naar gewelf	S	Er staat een laddertje waarvan diverse spots zijn gebroken.	○ Vervangen ladder.	
3.6 Timmerwerk/lijstwerk				
- algemeen	R	De kerk is grotendeels ontleed van de betimmeringen / meubilair. De kerk is in het verleden gebruikt als een atelier. Impressiefoto van het interieur.		
3.7 Binnen pleisterwerk				
3.7.1 Pleisterwerk Algemeen				
- gewelf	M	Verspreid scheurvormingen aanwezig.	○ Het hele gewelf controleren en waar nodig versterken, de scheurvorming opkappen en specialistisch laten herstellen.	
- binnenwanden	M	Verspreid scheurvorming in het pleisterwerk, met name rondom de westelijke galerij. Plaatselijk verzand pleisterwerk en weggevallen pleisterwerk. Tevens zoutuitbloei aanwezig.	○ Pleisterwerk herstellen.	
3.8 Betimmeringen, meubilair (aard- en nagelvast)				
- preekstoel	G			
- klankbord	G			
- banken	G			
4. DIVERSEN				
4.1 Technische installaties				
4.1.1 Algemeen				
- opmerking		N.B. Controle op de werking van de zich in of op een gebouw bevindende installaties valt buiten de inspectie van Monumentenwacht. Enkele visueel waargenomen bevindingen staan hieronder beschreven.		

RUBRIEK		TOELICHTING	HERSTELADVIES Kerk
- bedrading elektra	M	Op diverse plaatsen zijn bedradingen waargenomen welke gekoppeld zijn door kroonsteentjes in onafgedekte lasdozen. Open lasdoos, draden gekoppeld middels kroonsteentjes.	○ Gehele bedrading controleren en aansluiten volgens de juiste richtlijnen.
4.1.2 Bliksembeveiliging			
- opmerking		N.B. Controle op de werking van de zich in of op een gebouw bevindende installaties valt buiten de inspectie van Monumentenwacht. De installatie periodiek laten doormeten en keuren.	○ Vrij recent voorzien van periodieke keuring.
4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid			
4.2.1 Interieur			
- loopplank boven gewelf	M	De loopplank is smal en er is geen leuning aanwezig. De doorgangen in de spantvakken zijn zeer smal.	
- verlichting	**S**	Er is geen verlichting in de kapruimte aanwezig.	○ Bij het herzien van de elektrische bedrading, de kapruimte voorzien van led armaturen.
- kapconstructie	M	Enkel vanaf de loopplank is de constructie bereikbaar voor inspectie, lager gelegen delen zoals de muurplaat zijn niet bereikbaar.	
4.2.2 Exterieur			
- dakvlakken	M	Zonder hulpmiddelen zijn de dakvlakken niet op een veilige wijze te betreden voor inspectie en lichte herstelwerkzaamheden.	○ Overwegen om bij het opnieuw verlatten van de dakvlakken veiligheidshaken op de dakvlakken aan te brengen. ○ Bij calamiteiten gebruik maken van een hoogwerker.
4.3 Bestrating/terrein			
- algemeen terrein	G		
4.5 Bomen/begroeiing			
- algemeen	R	Met name op de zuidzijde zijn enkele struiken aanwezig welke bij de muurwerken omhoog klimmen. 1 exemplaar groeit al onder de dakpannen.	○ Regelmatig snoeien begroeiing.

RUBRIEK		TOELICHTING	HERSTELADVIES	Kerk
		Beplanting welke inmiddels onder de dakpannen groeit.		